

Hvordan øke konkurransen- kraften i indre Trøndelag og Innlandet?

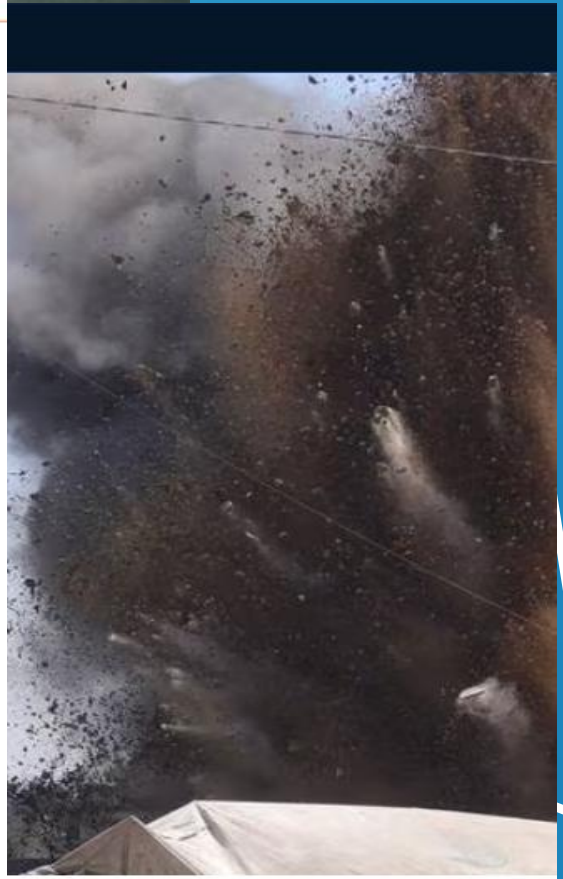
Guro Angell Gimse
Regiondirektør i NHO Trøndelag

Draghi-rapporten om europeisk konkurransekraft

NHO Brussel
Publisert 12.09.2024

Foto: European Commission.

1

... mellom Israel og Hamas eskalerte etter angrepet fra Hamas 7. oktober 2023. Siden
ørt krig mot Gaza, hvor Hamas regjerer. Over 60.000 palestinere er drept, og FN har
om katastrofal sult i Gaza.

DEMOGRAFIUTVALGET

Victor Norman vil ha påbud om desentralisert utdanning

Høyere utdanning er både problemet og løsningen for distriktene, mener Demografiutvalget, ledet av Victor Norman.

Victor Norman som har ledet Demografiutvalget vil helst at flere kvinner med høyere utdanning skal prøve ut bygdenorge . Mimsy Miller / Samfoto / NTB Scanpix

Befolkningsnedgangen i distriktene har over tid vakt stor politisk bekymring

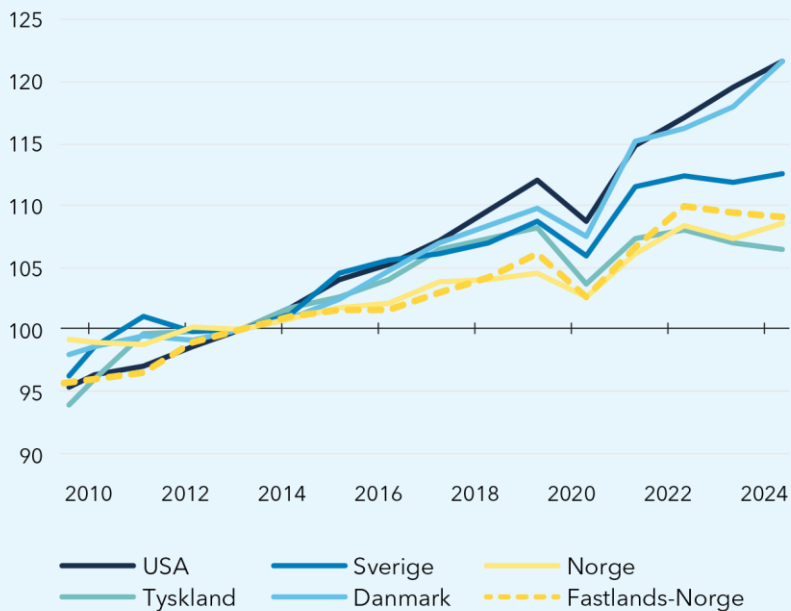
Veien til vekst

Norsk konkurransekraft –
«Draghi på norsk»

Norge er blant verdens beste land å bo i, men pilene peker nedover

BNP per innbygger

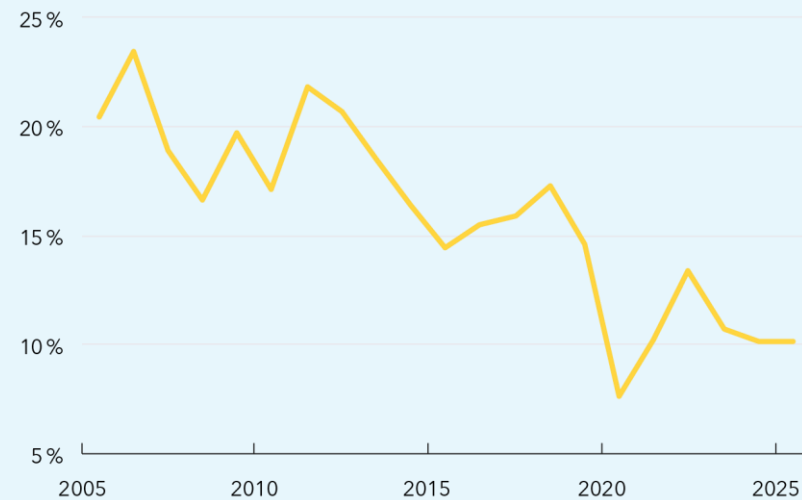
Volumindeks, 100=2013. Kjøpekraftskorrigert

Kilde: LSEG Datastream / IMF World Economic Outlook / Statistisk sentralbyrå / NHO

Norges andel nordiske topp 50 selskaper

I markedsverdi

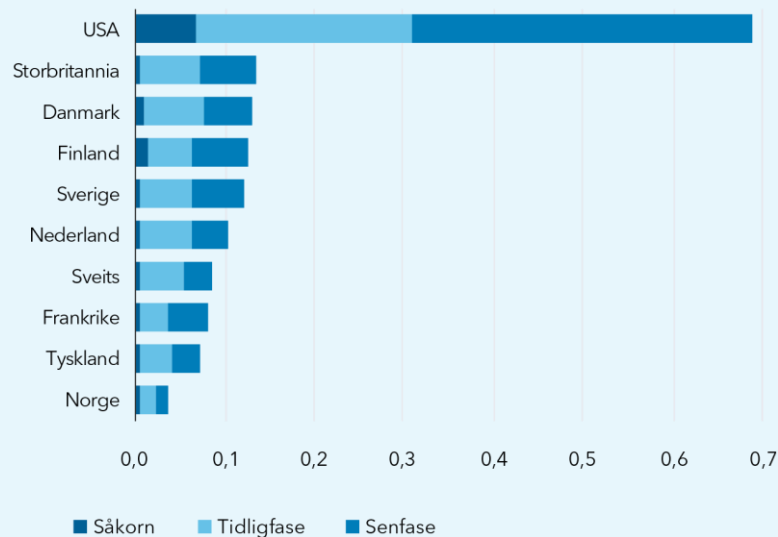

Kilde: CapitalIQ / Bloomberg / NHO

Fremover må innovasjon være en vekstmotor, men vi ligger bak sammenlignbare land

Tilgang til venturekapital

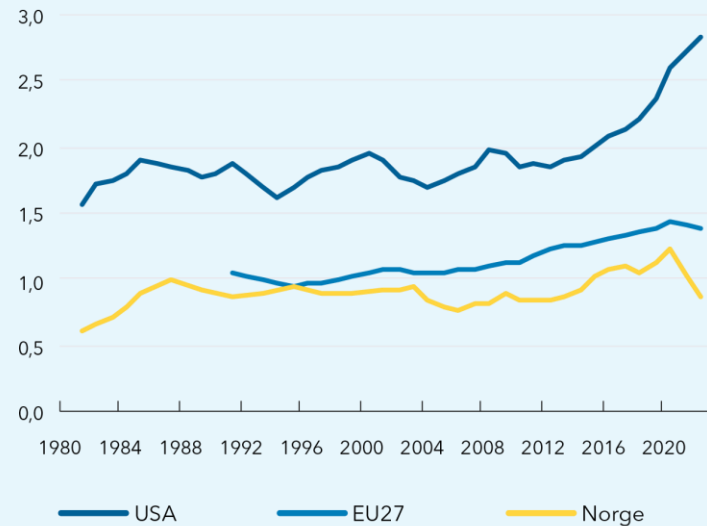
Risikokapital i prosent av BNP, gjennomsnitt 2019-2023

Kilde: OECD / NHO

Næringslivets utgifter til FoU

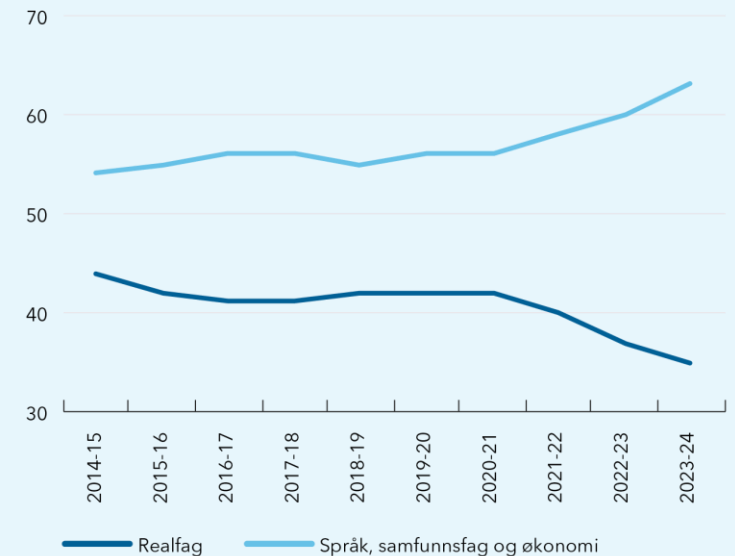
Prosent av BNP

Kilde: LSEG Datastream / NHO

Færre velger realfag

Fordeling på programområde, studiespesialisering vg2. Prosent

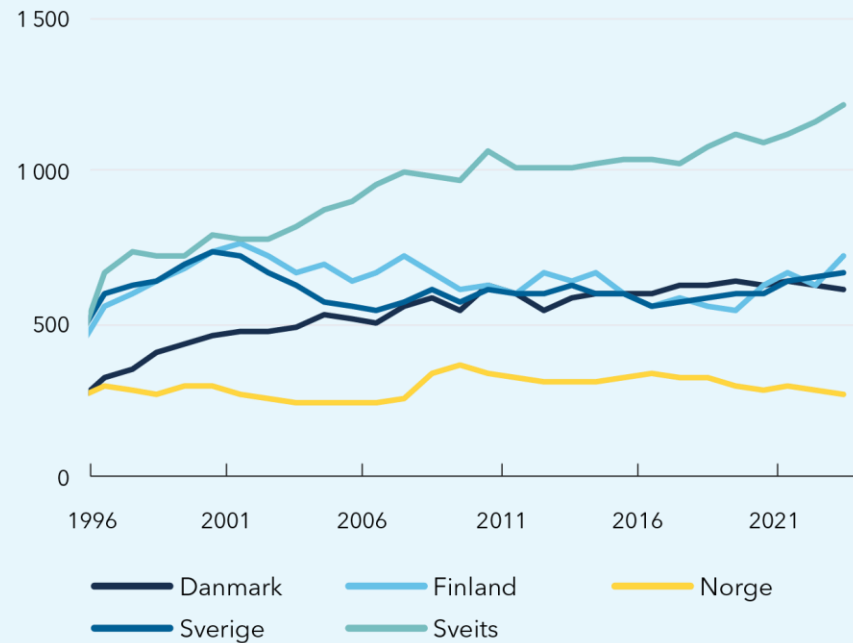

Kilde: Utdanningsdirektoratet / NHO

Svak utvikling innenfor vekstselskaper og nye teknologiområder

Patentsøknader per innbygger

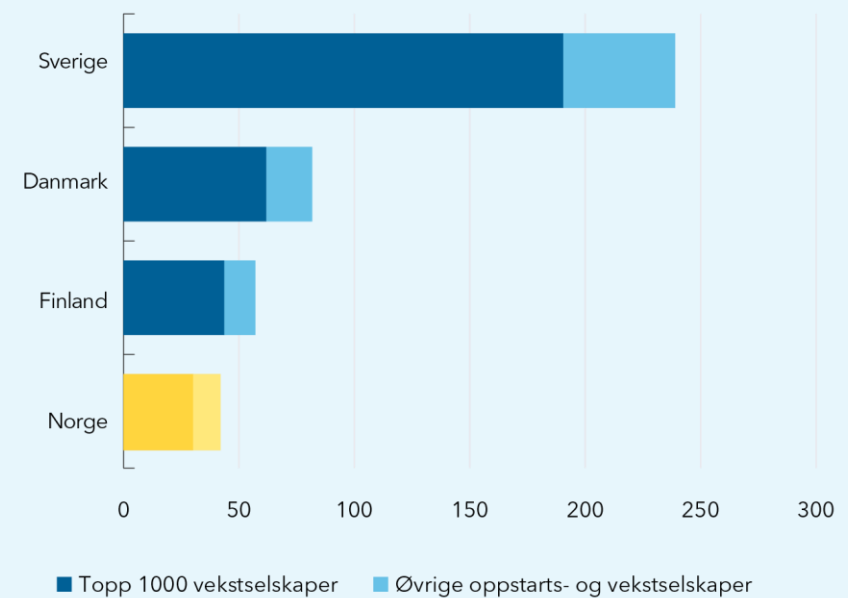
Patenter per million innbyggere

Kilde: WIPO / NHO

Verdi av vekstselskaper i Norden

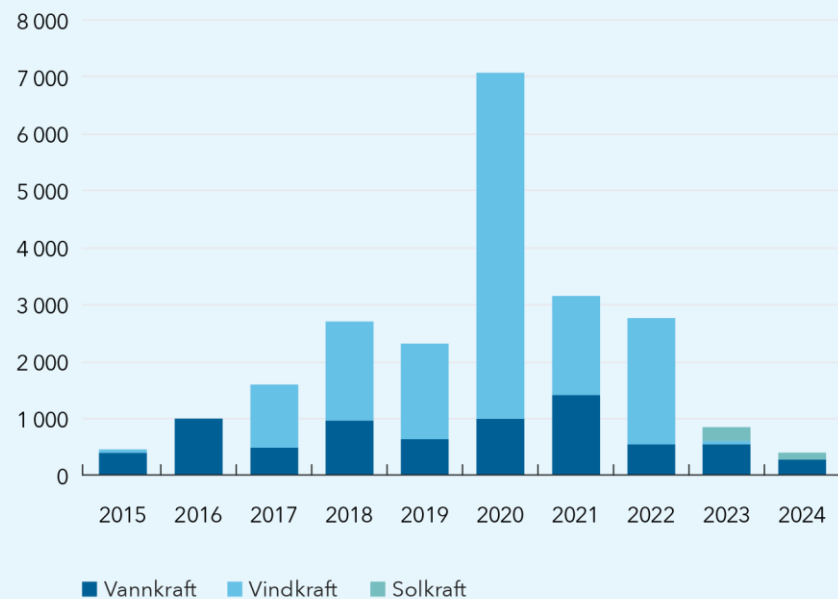
€ mrd, november 2022

Kilde: Nordic Scaleup Landscape 2022 / NHO

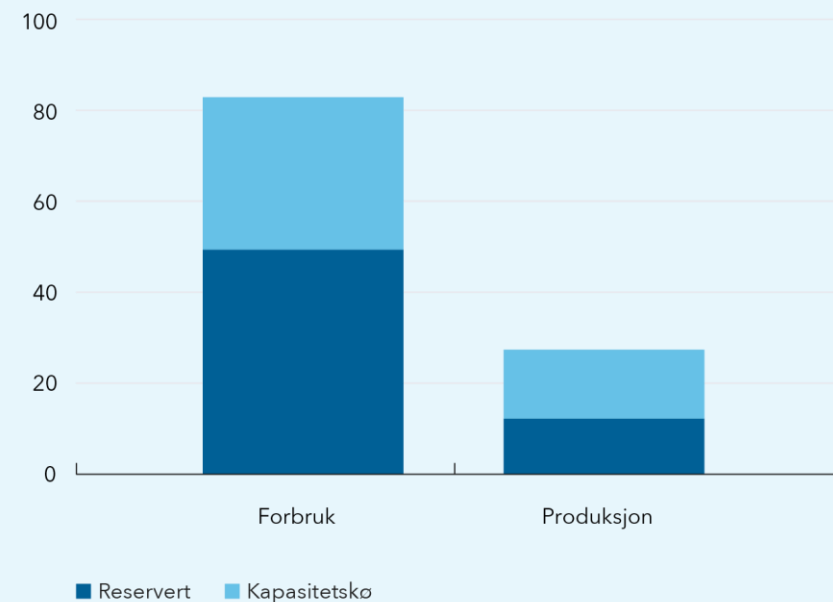
Vi styrer mot et kraftunderskudd og blir hengende etter på det grønne skiftet

Ny kraftproduksjon satt i drift
(GWh)

Kilde: NVE / NHO

Kraftforbruk og -produksjon 2024-2030
Totalt over perioden, TWh.

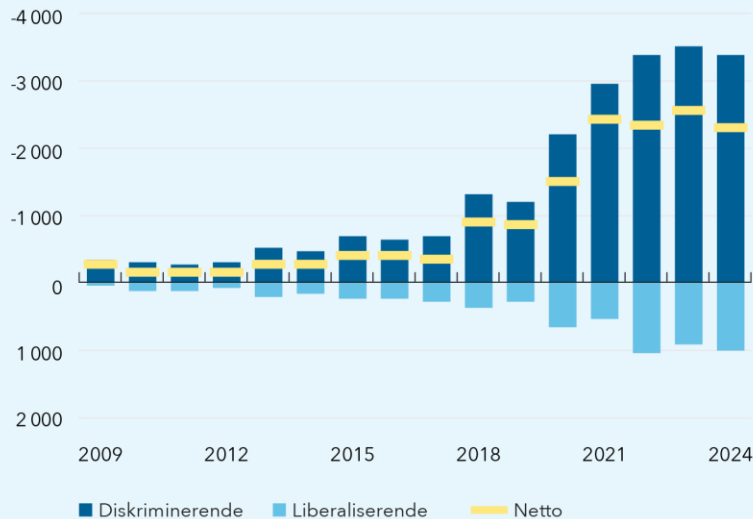

Kilde: Statnett / NHO

Geopolitisk brytningstid øker usikkerheten og sårbarheten for Norge

Verden: Handelstiltak*

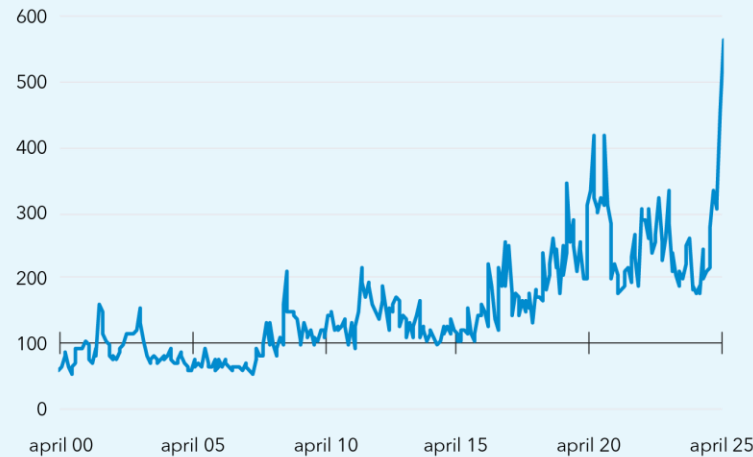
Antall implementerte handelstiltak årlig

*Data per 10.01.24. Rapporterings-lag justert. Cut-off er satt til 31. desember hvert år, dvs at handelstiltak som er lagt til databasen etter cut-off ikke er inkludert i datamaterialet.
Kilde: Global Trade Alert / NHO

Verden: Økonomisk-politisk usikkerhet*

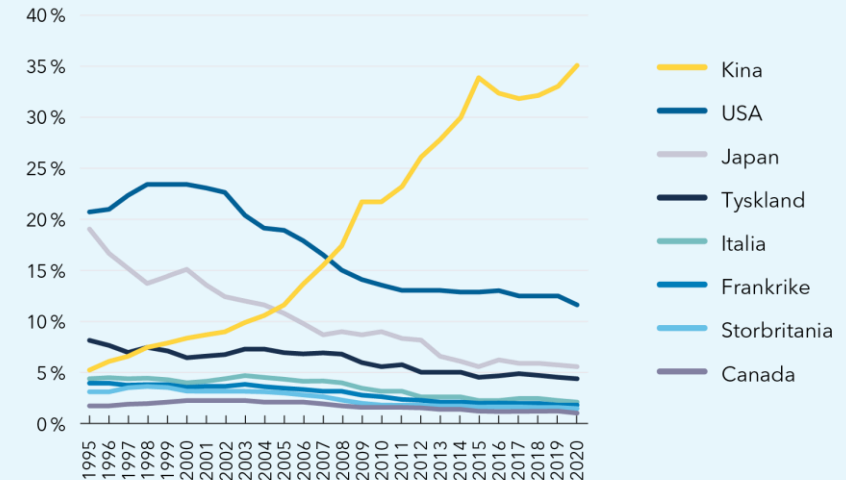
Indeks, 100=gj.snitt i perioden 1997–2015

*Indikator som måler forekomsten av ordet "usikkerhet" i forbindelse med "økonomi" og "politikk" i avisartikler. BNP PPP-vektet snitt for 21 land, som utgjør vel 70 prosent av globalt BNP. Stigende kurve indikerer større usikkerhet.

Kilde: LSEG Datastream / Economic Policy Uncertainty / NHO

Andeler av verdens samlede industriproduksjon

Kilde: OECD Tiva 2023, PROD
Author's elaboration of OECD / TIVA database 2023, charts based on PROD for all manufacturing sectors.

Vi trenger et innovasjons- og teknologiløft, lederskap som energinasjon og Europa som vårt anker

Syv nødvendige grep for en kursendring

1. Styrke norske private eieres muligheter til å investere i innovasjon, teknologi og omstilling med ny skattepolitikk
2. Et forsknings- og kompetanseløft for å utvikle og ta i bruk ny teknologi
3. Forsterke arbeidslinja og få flere veier inn i arbeidslivet
4. En offentlig sektor som spiller på lag med bedriftene: Forenkling av regelbyrde og økt offentlig-privat samarbeid
5. Mer fart og kraft i energinasjonen Norge
6. Styrke markedsadgang til EU som er vårt viktigste marked
7. Sikre god samfunnsberedskap ved å styrke bedriftenes bidrag.

EØS er spesielt viktig for distriktskommuner

Distriktskommuner er mest avhengige av EU/EØS som marked

Eksport til EU/EØS per sysselsatt er betydelig høyere for distriktskommuner. Det indre markedet er også betydelig viktigere. Etterspørsel fra EU/EØS-land er derfor viktigere for arbeidsplasser i distriktene enn i sentrale kommuner.

Kommuner som eksporterer mer har høyere befolkningsvekst

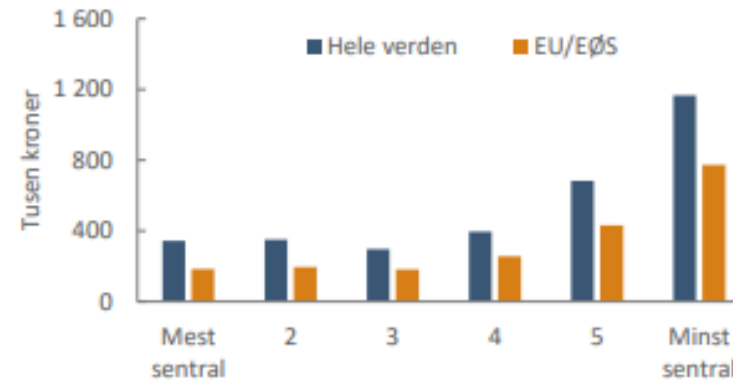

Blant sammenlignbare kommuner har kommuner med høy eksportintensitet en høyere befolkningsutvikling enn kommuner med lav eksportintensitet.

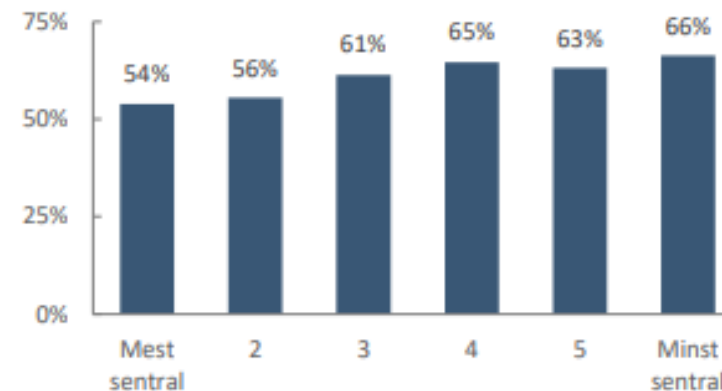
Hjørnesteinsbedrifter er avhengig av det indre markedet

Hjørnesteinsbedriftene er viktige for å opprettholde sysselsetting og verdiskaping i distriktskommunene. Disse bedriftene er avhengige av EØS-avtalen og tilgangen den gir til det indre marked for å kunne handle og operere så effektivt som mulig.

Figur 10: Eksport per sysselsatt til hele verden og EU/EØS fordelt på sentralitet, 2023. Kilde: SSB, Menon Economics

Figur 11: Eksport til EU/EØS som andel av total eksport, 2023. Kilde: SSB, Menon Economics

Utvalgte punkter fra NOU- 2020:12

- Differensiert arbeidsgiveravgift er det mest omfattende distriktpolitiske virkemidlet i Norge
- Formuesskatten - kan føre til utflytting
- Kommunene kan planlegge godt og bidra til nærings- og samfunnsutvikling i ønsket retning
- Desentralisert lokalisering av offentlige institusjoner vil styrke distriktene
- Statlige tilsyn, etater og direktorater bør lokaliseres sammen med sterke næringsmiljøer i ulike deler av landet.

NOU

Norges offentlige utredninger 2020: 12

Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn

Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn

- Investeringer i tettstedsutvikling, infrastruktur og lokale utdanningstilbud er tiltak som kan øke bostedsattraktiviteten, og samtidig øke konkurranseevnen og langsiktige vekstutsikter for næringslivet i distriktene
- Nærhet til lokale banker skaper tilgang til kapital for bedriftene
- Plassering av hovedkontoret til bedrifter kan ha betydning for utvikling i et lokalsamfunn
- Unges bostedspreferanser må endres for å unngå fortsatt utflytting og befolkningsnedgang.

Dette handler om

politisk lederskap på alle nivå som legger opp til

- Lokalt privat eierskap (byråkrati, kapital, skatt mm)
- Plass til grønn vekst (ja-kommuner)
- Offentlig – privat samarbeid om løsninger
- Forskning og utvikling
- Arbeidskraft som kvalifiseres
- Utbygging av infrastruktur (vei, bredbånd med mer)

Et næringsliv som lener seg framover,
løser problemer, skaper vekst og ikke
minst skaper attraktive lokalsamunn
sammen med innbyggerne ❤️

Vil gi 16-åringer på bygda lov å ta bil-lappen

For å gjøre det mer attraktivt for unge på bygda, foreslår et utvalg å senke aldersgrensen på førerkort til 16 år. Gitt at du bor på bygda.

Ivar Brandvol

Takk for
oppmerksomheten

